

Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága
Iparművészet Kollégiuma
1085 Budapest, Gyulai Pál utca 13.

IMM Iktsz.: IMM/35 / 11-4 / 2019

Melléklet:
Fotódokumentáció (3 oldal)

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Az NKA Iparművészet Kollégiumának

kortárs magyar iparművészeti munkák megvásárlását támogató pályázatához
pályázati azonosító: 104109/198

Az Iparművészeti Múzeum a Nemzeti Kulturális Alap Iparművészet Kollégiumához benyújtott pályázatán **1.935.000 Ft (azaz egymillió kilencszázharmincötezer Forint)** vissza nem térítendő támogatást nyert gyűjteménye gyarapítására.

Az Iparművészeti Múzeum Kerámia- és Üveggyűjteménye – az elnyert összegből **1.700.000 Ft (azaz egymillió hétszázezer Forint)** értékben – a pályázatban szereplő, az Iparművészeti Múzeum gyűjteményezési koncepciójába illeszkedő művek megvásárlására használta fel: a *Hegyek ura* (2009) és a *Törés II.* (1981) című kerámia plasztikák Szalai László keramikusművész alkotásai, továbbá a *Smog spot* (2017) című üvegplasztika Varga Dóra üvegművész munkája.

Szalai László (szül. Szeged, 1948. április 9.) a kortárs magyar és nemzetközi kerámiaművészet meghatározó alkotója, akinek művészeti tevékenysége mellett elévülhetetlen érdemei vannak a magas hőmérsékletű fatüzeléses égetési technikák és kemencék meghonosításában, valamint az oktatásban. Az 1. tételben szereplő *Hegyek ura* című plasztika érzékletesen prezentálja Szalai László alkotói attitűdjét és intencióit: a természetből inspirálódó művei, a természet és az ember kapcsolatát, a civilizáció gyakran romboló és kártékony jelenlétét idézik meg. Az alkotás címe jól reflektál e kettősségre, vajon ki a hegyek igazi ura, a fenséges természet vagy a hozzá képest jelentéktelen ember? A két darabból álló alkotás kordieritből készült, amely egy speciális kerámia alapanyag, a hódmezővásárhelyi Imerys Tűzállóanyaggyártó Kft. állítja elő, és igen magas hőmérsékleten, 1350°C-on égetik ki. A plasztika másik érdekessége, hogy párdarabja –, amely redukciós atmoszférájú olajrakus égetés során nyerte el bársonyos fekete színét – a Nemzetközi Kerámia Stúdió gyűjteményében található.

A 2. tételben szereplő *Törés II.* című porcelán plasztika Szalai László *Törés-sorozatának* egy darabja, amellyel 1982-ben elnyerte a VII. Országos Kerámia Biennálé fődíját. A széria III. számú darabját a pécsi Janus Pannonius Múzeum gyűjteménye őrzi (ltsz. 87.6.). A plasztikasorozat esetében Szalai szintén a természetből indult ki, ami egyúttal magában hordozza a dekonstrukció jegyeit is: a

Ráth György-villa
Nagytétényi Kastély

H-1106 Budapest,
Jászberényi út 55.

Postacím:
H-1475 Budapest,
Pf.: 271.

E-mail:
info@imm.hu

www.imm.hu

gipszlapok törésével létrehozott, hegyormok, jégtömbök erodált felületére emlékeztető roncsolások, a szabálytalan hasábformát felülíró, szándékolt hibák negatív formába történő öntéssel készültek. Szabályos és szabálytalan, rész és egész, természetes és mesterséges alkot szoros egységet Szalai László munkájában.

Varga Dóra (szül. Miskolc, 1984. október 1.) a kortárs magyar és nemzetközi üvegművészet fiatal feltörekvő alkotója, akinek munkái virtuóz technikai tudása mellett, folyamatosan mélyülő, egyre komplexebb és egyre érettebb tartalommal, üzenettel gazdagodnak. A *Smog spot* (*Szmog sziget* – az alkotó fordításában) című üvegplasztika szorosan kapcsolódik Varga Dóra DLA-tanulmányaihoz, melyet 2016-ban kezdett el a Pécsi Tudományegyetem Doktori Iskolájában. Az utóbbi években készült alkotásaiban a szennyezés témakörét járja körül, legyen az a Földünket érintő, fenyegető környezeti katasztrófa vagy az egyes egyént érintő káros környezeti hatás, sérülés. A *Smog spot* című üvegplasztika a légszennyezésre reflektál, oly módon, hogy az üveg anyagának szépségével, különlegességével esztétizálja ezt a mindannyiunkat egyre inkább érintő problémát. A tárgy az áttetsző világosszürkétől a füstös koromfeketéig terjedő árnyalataival, a buborékokat és zárványokat magába záró, kristályos anyagával hívja fel figyelmünket a Kék Bolygó légkörének tisztaságát veszélyeztető szmogra, egyben a milliós nagyvárosok és zsúfolt metropoliszok fenntarthatatlanságára. A plasztika technikailag kifogástalan, bravúros módon ötvözi a pâte-de-verre és a casting (üvegöntés) módszerét.

A tárgyakat gyűjteményi leltárba vettük:

1. tétel

Alkotó: Szalai László keramikusművész

Műtárgy címe: Hegyek ura (két darabból álló kerámia plasztika)

Készítés éve: 2009

Anyaga és technikája: kordierit, gipszformába öntött, 1350°C-on égetve

Készítés helye: Hódmezővásárhely

Magassága: 75 cm; Legnagyobb szélessége: 86 cm; Súly: ~ 15 kg

Vételára: 500.000 Ft

Leltári száma: 2019.40.1.1-2.

2. tétel

Alkotó: Szalai László keramikusművész

Műtárgy címe: *Törés II.* (porcelán plasztika)

Készítés éve: 1981

Anyaga és technikája: porcelán, gipszformába öntött, kobalt-oxiddal festett

Készítés helye: Kecskemét, Nemzetközi Kerámia Stúdió

Magassága: 29,5 cm; Legnagyobb szélessége: 51,5 cm; Mélysége: 4,5 cm

Ráth György-villa

Nagytétényi Kastély

H-1106 Budapest,
Jászberényi út 55.

Postacím:
H-1475 Budapest,
Pf.: 271.

E-mail:
info@imm.hu

www.imm.hu

Megjegyzés: a tárgyon vízszintes irányban repedés fut, de állapota stabil.

Vételára: 500.000 Ft

Leltári száma: 2019.41.1.

3. tétel

Alkotó: Varga Dóra üvegművész

Műtárgy címe: *Smog spot* (üvegplasztika)

Készítés éve: 2017

Anyaga és technikája: üveg, pâte-de-verre és casting technika, csiszolt, polírozott

Készítés helye: Budapest

Magassága: 28 cm; Szélessége: 41 x 13 cm

Vételára: 860.000 Ft, a pályázaton megítélt 700.000 forintot az Iparművészeti Múzeum a saját költségvetéséből egészítette ki

Leltári száma: 2019.42.1.

A megvásárolt tárgyak felkerültek a múzeum online elérhető Gyűjteményi adatbázisába (lásd [itt](#) és [itt](#)). A pályázat szakmai beszámolója az interneten, a múzeum honlapján érhető el a [Pályázati beszámolók menüben](#).

Köszönjük az NKA Iparművészet Kollégiumának szíves támogatását, amellyel az Iparművészeti Múzeum Kerámia- és Üveggyűjteménye Szalai László két plasztikájával gazdagíthatta hiatusokkal küzdő kortárs műtárgyanyagát. Varga Dóra üvegplasztikájának megvásárlásával pedig egy fiatal és tehetséges alkotót is támogathattunk. Az Iparművészeti Múzeum Kerámia- és Üveggyűjteménye 2010 óta először 2017-ben gyarapodhatott kortárs, a stúdióüveg műfajába sorolható, autonóm műtárggyal: Kóródi Zsuzsanna két üvegcépevel (IM ltsz. 2018.14.1. és 2018.15.1.), amelyek közül *Harey II.* című munkája szerepelt a neves Corning Museum kiadásában évente megjelenő *New Glass Review* folyóirat jelentős múzeumi gyarapodásokról tudósító fejezetében (erről [itt](#) adtunk hírt a múzeum honlapján). Gyűjteményünk kortárs alkotásokkal való gyarapítását szeretnénk tovább folytatni a jövőben is.

Budapest, 2019. augusztus 26.

A szakmai beszámolót készítette:

Novák Piroska
muzeológus
Kerámia- és Üveggyűjtemény

Ráth György-villa

Nagytétényi Kastély

H-1106 Budapest,
Jászberényi út 55.

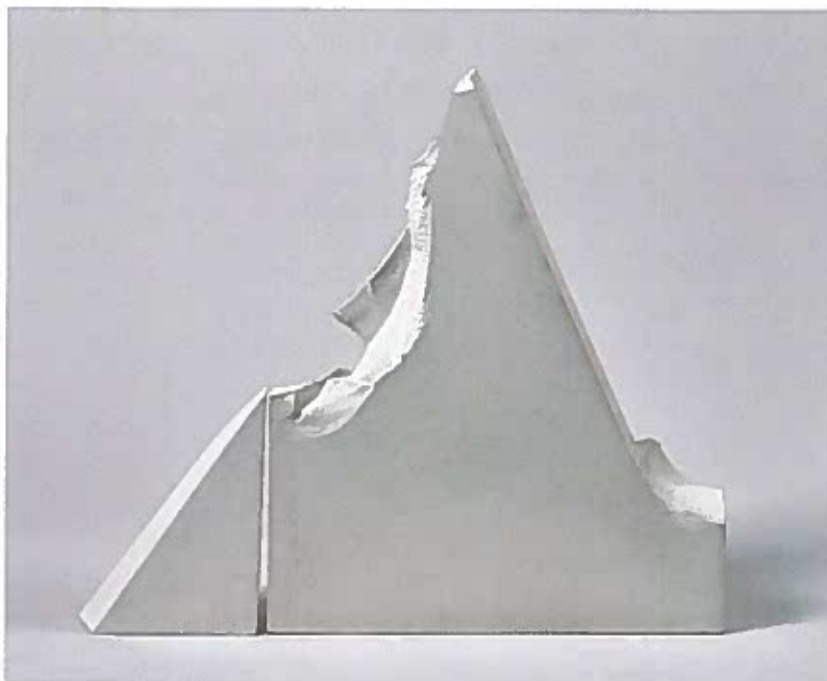
Postacím:
H-1475 Budapest,
Pf.: 271.

E-mail:
info@imm.hu

www.imm.hu

Fotódokumentáció

Ráth György-villa
Nagytétényi Kastély

H-1106 Budapest,
Jászberényi út 55.

Postacím:
H-1475 Budapest,
Pf.: 271.

E-mail:
info@imm.hu

www.imm.hu

Szalai László: *Hegyek ura* (2009)
Leltári száma: 2019.40.1.1-2.
Fotók: Regős Benedek – Iparművészeti Múzeum

Szalai László: *Törés II.* (1981)
Leltári száma: 2019.41.1.
Fotók: Regös Benedek – Iparművészeti Múzeum

Ráth György-villa
Nagytétényi Kastély

H-1106 Budapest,
Jászberényi út 55.

Postacím:
H-1475 Budapest,
Pf.: 271.

E-mail:
info@imm.hu

www.imm.hu

Ráth György-villa
Nagytétényi Kastély

H-1106 Budapest,
Jászberényi út 55.

Postacím:
H-1475 Budapest,
Pf.: 271.

E-mail:
info@imm.hu

www.imm.hu

Varga Dóra: *Smog spot* (2017)
Leltári száma: 2019.42.1.
Fotók: Regös Benedek – Iparművészeti Múzeum